

มาตรฐานสำหรับวิธีการปฏิบัติ (Standard Operating Procedure : SOP)

โรงพยาบาลเชียงรายประชานุเคราะห์

หน่วยงาน ศูนย์รับบริจาคและปลูกถ่ายอวัยวะ โรงพยาบาลเชียงรายประชานุเคราะห์	หน้า 1/2
เรื่อง มาตรฐานการคัดกรองและดูแลผู้บริจาคอวัยวะสมองตาย	วันที่เริ่มใช้ พ.ศ. 2560
ผู้จัดทำ คณะกรรมการศูนย์รับบริจาคและปลูกถ่ายอวัยวะ	วันที่ปรับปรุง
ผู้รับรอง.....	เลขที่เอกสารODC-002
รักษาการหัวหน้าศูนย์รับบริจาคฯ กรรมการอำนวยการ/ที่ปรึกษาศูนย์ฯ ผู้อำนวยการโรงพยาบาล	

วัตถุประสงค์ เพื่อให้ผู้ปฏิบัติงานใช้เป็นแนวทางในการคัดกรองและดูแลผู้บริจาคอวัยวะสมองตายได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ขอบเขต ใช้เป็นแนวทางปฏิบัติสำหรับแพทย์และพยาบาลทุกหน่วยงานในโรงพยาบาล

คำนิยามศัพท์ ผู้บริจาคอวัยวะสมองตาย มีความหมายครอบคลุมดังนี้

1. ภาวะสมองตาย หมายถึง ภาวะที่ก้านสมองถูกทำลาย จนสิ้นสุดการทำงานโดยสิ้นเชิงตลอดไป และในทางการแพทย์ถือว่า ผู้ที่มีภาวะสมองตาย คือผู้ที่เสียชีวิตแล้ว ไม่ว่าเราจะให้การรักษา เช่นใดต่อไปก็ไม่มี ความหมาย เพราะผู้ป่วยจะไม่มีทางฟื้นขึ้นมาอีก หลังจากสมองตายอวัยวะ อื่นๆ ก็จะค่อยๆ ลดการทำงานลงและหยุดทำงานในที่สุด
2. การบริจาคอวัยวะ หมายถึง การให้อวัยวะโดยไม่หวังผลตอบแทน เช่น หัวใจ ปอด ตับ ไต และ ลิ้นหัวใจเพื่อนำไปปลูกถ่ายให้กับผู้รอรับอวัยวะเมื่อผู้บริจาคได้เสียชีวิตแล้ว ซึ่งความจำแนก บริจาคอวัยวะต้องแสดงไว้ตั้งแต่ตอนยังมีชีวิตอยู่ หรือการได้รับการยินยอมญาติอย่างเป็นทางการเป็นลายลักษณ์อักษรตามกฎหมาย
3. การคัดกรอง หมายถึง การตรวจสอบผู้ป่วยสมองตายโดยใช้วิธีที่ง่ายและรวดเร็ว เพื่อคัดแยก ก่อนที่จะเริ่มกระบวนการรับบริจาคอวัยวะ ด้วยการคัดกรองจากผลตรวจทางห้องปฏิบัติการ ได้แก่ HIV, HCV, Hep B profile, VDRL, TPHA
4. การดูแล หมายถึง การให้บริการและการอำนวยความสะดวกด้านบริการสุขภาพ แก่ผู้ป่วยและ ญาติของผู้ป่วยภาวะสมองตาย ได้แก่ ด้านการรักษาพยาบาล ด้านสวัสดิการ เช่น การรักษาผู้ บริจาคอวัยวะให้คงสภาพที่เหมาะสม

ขั้นตอนการปฏิบัติ

1. พยาบาลหอผู้ป่วย/แพทย์เจ้าของไข้/พยาบาลผู้ประสานงานปลูกถ่ายอวัยวะประจำโรงพยาบาล ประเมิน สภาพผู้ป่วยว่าที่อาจจะเป็นผู้บริจาคอวัยวะได้ (Potential donor) ดังนี้
 - ต้องไม่รู้สึกรู้สีกตัวและอยู่ในเครื่องช่วยหายใจ Glasgow Coma score E₁M₁V_T
 - ไม่มีการติดเชื้อรุนแรงที่อาจติดต่อไปยังผู้รอรับอวัยวะได้ และอายุไม่เกิน 70 ปี

มาตรฐานสำหรับวิธีการปฏิบัติ (Standard Operating Procedure : SOP)

โรงพยาบาลเชียงรายประชานุเคราะห์

หน่วยงาน ศูนย์รับบริจาคและปลูกถ่ายอวัยวะ โรงพยาบาลเชียงรายประชานุเคราะห์
เรื่อง มาตรฐานการคัดกรองและดูแลผู้บริจาคอวัยวะสมองตาย
ผู้จัดทำ คณะกรรมการศูนย์รับบริจาคและปลูกถ่ายอวัยวะ
ผู้รับรอง.....
รักษาการหัวหน้าศูนย์รับบริจาคฯ กรรมการอำนวยการ/ที่ปรึกษาศูนย์ฯ ผู้อำนวยการโรงพยาบาล

หน้า 1/2
วันที่เริ่มใช้ พ.ศ. 2560
วันที่ปรับปรุง
เลขที่เอกสารODC-002

2. ปรีกษาแพทยเจ้าของไข้เพื่อร่วมประเมินให้ได้อวัยวะที่เหมาะสม และส่ง Laboratory screening ดังนี้
 - Infectious marker: HIV, HBsAg, Anti-HBs, Anti-HBc, HCV, VDRL, TPHA (ถ้าผล Negative ดำเนินการต่อ)
 - Blood chemistry: Blood sugar, BUN, Cr, Electrolyte, LFT (Repeat ถ้าเกิน 6 ชั่วโมง)
 - Hematology: Blood group, CBC
 - Coagulation study: INR, PT, PTT
 - การตรวจอื่นๆ : U/A, CXR, EKG, Blood gas, hemo c/s, urine c/s, sputum c/s
 3. พยาบาลหอผู้ป่วยรายงานพยาบาลผู้ประสานงานปลูกถ่ายอวัยวะประจำโรงพยาบาล และประเมินน้ำหนัก ส่วนสูง วัดขนาดรอบอก (วัดผ่าน nipple) รอบเอว (วัดผ่าน xiphoid)
 4. พยาบาลผู้ประสานงานปลูกถ่ายอวัยวะประจำโรงพยาบาลติดตามแพทย์เพื่อประเมินภาวะสมองตาย และเจรจาขอรับบริจาคอวัยวะ
 5. ทีมแพทย์และพยาบาลร่วมดูแลให้ผู้บริจาคอวัยวะอยู่ในสภาวะที่เหมาะสม ดังนี้
 - BP systolic >100
 - CVP 5-10 cmH₂O (ถ้าต้องการปอดให้อยู่ระหว่าง 10-15 cmH₂O)
 - Urine out put > 30 ml/hr.
 - T=36.5-37 °C (ใช้ warmer)
 - ให้ Antibiotic ตามความเหมาะสม
 6. พยาบาลผู้ประสานงานปลูกถ่ายอวัยวะรายงานผู้บริหารและคณะทำงานทราบตามระบบ และปฏิบัติงานตามแผนผังการปฏิบัติงานเมื่อมีผู้บริจาคอวัยวะสมองตาย ของโรงพยาบาลเชียงรายประชานุเคราะห์
- เอกสารอ้างอิง คู่มือการดูแลผู้บริจาคอวัยวะที่มีภาวะสมองตายและประสานงานการปลูกถ่ายอวัยวะ ศูนย์รับบริจาคอวัยวะ สภากาชาดไทย

DOCTOR'S ORDER SHEET
CHIANGRAI PRACHANUKROH HOSPITAL

Date/Hour	ORDER FOR ONE DAY		ORDER FOR CONTINUATION			
Problem list/Progress note สหสาขา	Date	Orders	Date	Orders	Date off	
					Signature	
<p><u>Criteria Potential Donor</u></p> <p>1. On ETT 2. E₁M₁V_T 3. No sepsis 4. R/O Brain death 5. อายุไม่เกิน 60 ปี</p> <p>Dx..... CT-Brain.....</p> <p>Dx. Brain death วันที่..... เวลา.....</p> <p>☐ GCS.....BP..... P.....RR..... Pupil..... ☐ O₂-sat.....% ☐ DTX.....%</p> <p>BW.....kgs. Ht.....cms รอบอก.....ซม. รอบท้อง.....ซม.</p>		<p>Admit.....</p> <p>☐ On Respirator keep PaO₂ > 100, P/F > 300 TV_(6-8 ml/kg)....., I:E..... PEEP....., RR....., FiO₂.....</p> <p>☐ IV Fluid (ให้ Isotonic Cystalloid, <u>avoid Dextrose</u> <u>และ HES</u>).....</p> <p>.....</p> <p><u>Screening lab และขอผลด่วน</u></p> <p>☐ HIV(E), HBsAg, Anti-HBs, Anti-HBc, HCV, VDRL, TPHA</p> <p>กรณีเป็นผู้บริจาคอวัยวะแล้ว <u>และถ้ายังไม่มี Lab/เกิน 6</u> <u>ชั่วโมงขอส่งตรวจซ้ำ ดังนี้</u></p> <p>☐ CXR PA หลังทำ Cut down ,A-line ☐ EKG 12 lead ☐ CBC, plt. ☐ U/A ☐ BUN, Cr, Electrolyte ,LFT ☐ BS ☐ PT, PTT ☐ Bl. gr, G/M PRC 2 unit ☐ H/C, U/C ,Sputum c/s ☐ DTX q 4 Hr, Keep 80- 180 mg/dl</p> <p>☐ รายงานแพทย์เจ้าของไข้ และพยาบาลผู้ประสานงาน ปลุกถ่ายอวัยวะประจำรพ.</p>		<p><u>Warning sign</u></p> <p>- MAP > 70 mm.Hg - CVP 5 - 10 cm.H₂O - Urine output > 1 ml/kg/hr. - T=36.5 - 37.4 °C</p> <p><u>Medication</u></p> <p>☐ Dopamine ใช้เป็นยาตัว แรกเสมอ ผสม 250 mg in D5W 250 mL IV drip 1-10 mcg/kg/min keep MAP > 70 mm.Hg</p> <p>☐ Levophed ใช้ในกรณีที่ dopamine ไม่เพียงพอ ผสม 8 mg in D5W 250 mL IV drip 10-100 mL/hr keep MAP > 70 mm.Hg</p> <p>☐ รายงานแพทย์เจ้าของไข้เพื่อ พิจารณาให้ Antibiotic ตาม ความเหมาะสม</p>		

ติด sticker

แผ่นที่.....